

19 RENTGEN (RTG) HRBTENICE

Jasmina Demšar

1. Kaj je rentgensko slikanje hrbtenice?

Rentgensko slikanje hrbtenice je ena izmed slikovnih metod, ki nam omogoča prikaz hrbtenice s pomočjo rentgenskih žarkov. Pri rentgenskem slikanju uporabljamo elektromagnetno valovanje v obliki žarka, kot pri vidni svetlobi. Pri prehodu elektromagnetnega valovanja skozi telo se le-to oslabi v odvisnosti od strukture telesa, skozi katero prehaja. Oslabitev je večja pri prehodu skozi gostejšo snov, npr. kost, in manjša pri prehodu skozi manj gosto snov, npr. mišico. Po jakosti različne rentgenske žarke nato zberemo na rentgenskem filmu, kjer se nam izrišejo strukture, ki smo jih presvetlili.

2. Kaj je namen preiskave?

Namen preiskave je *prikaz bolezenskih procesov ali poškodb hrbtenice*. Preiskava je najpogosteje indicirana pri poškodbah, okužbah, tumorjih hrbtenice, artritisu, osteoporozi, pri premikih vretenc, kostnih izrastkih, ugotavljanju nepravilne ukrivljenosti hrbtenice in drugih redkejših boleznih hrbtenice.

3. Kdo opravlja rentgensko slikanje hrbtenice?

Rentgensko slikanje hrbtenice opravlja za to usposobljen rentgenski tehnik na oddelku za radiologijo v vseh bolnišnicah, zdravstvenih domovih ali zasebnih diagnostičnih centrih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas napoti zdravnik družinske medicine ali klinični specialist (npr. travmatolog, ortoped, nevrolog), ki vam tudi izda napotnico za rentgensko slikanje.

5. Kako se na preiskavo pripravite?

Za rentgensko slikanje hrbtenice *ne potrebujete posebne priprave*. Zaželeno je, da pred slikanjem odstranite vsa oblačila. Pred slikanjem morate *odstraniti nakit* (uhane, verižico), saj se kovinski predmeti vidijo na rentgenski sliki in lahko motijo interpretacijo izvida.

Če ste noseči oz. obstaja možnost, da bi lahko bili noseči, morate pred preiskavo to povedati zdravniku ali rentgenskemu tehniku. Pri nosečnicah se preiskava praviloma ne opravlja, saj lahko ogrozi razvijajoči se plod.

6. Kako preiskava poteka?

Večinoma se rentgensko slikanje hrbtenice izvaja *leže, včasih tudi stoje*. Rentgenski tehnik vas bo namestil v položaj, ki bo omogočal največjo preglednost slike. Pri slikanju vratne hrbtenice vas bodo prosili, da odprete usta, saj slikanje skozi usta prepreči slabšo vidljivost, ki jo povzročajo zobje. Ko rentgenski tehnik zapusti sobo, da sproži slikanje iz druge sobe, se ne smete premikati. Zaželeno je tudi, da zadržite dih in tako omogočite optimalen posnetek. Samo slikanje je neboleče in traja nekaj sekund. Po končanem slikanju je potrebno nekaj minut za razvoj slik, ki jih odčita zdravnik.

7. Koliko časa traja preiskava?

Rentgensko slikanje hrbtenice traja *približno 15 minut*, nato pa je potrebno še dodatnih 5 minut za razvijanje slik.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Rentgensko slikanje *je neboleče*, zato prehoda rentgenskih žarkov skozi telo ne boste čutili. Sobe, kjer izvajajo preiskave, so zaradi ohranjanja konstantne temperature rentgenskih aparatov ohlajene.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Vsako rentgensko sevanje poveča tveganje za razvoj rakaste bolezni. Pri rentgenskem slikanju hrbtenice se uporablja minimalne sevalne doze, tako da je tveganje za razvoj neželenih učinkov zelo majhen. Po slikanju sevanje ne ostane v bolnikovem telesu.

Rentgenski žarki lahko poškodujejo razvijajoči se plod, zato je rentgensko slikanje v času nosečnosti, razen v nujnih primerih, nezaželeno.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid rentgenskega slikanja hrbtenice je znan *nekaj minut po zaključku slikanja*.

11. Čemu bodo izvidi služili?

Izvidi rentgenskega slikanja hrbtenice bodo zdravniku v pomoč za postavitve diagnoze nekaterih bolezni in poškodb, omogočajo pa tudi spremljanje zdravljenja bolezni hrbtenice.